

La plana major dels il·lustradors

Dibuixants, pintors i fotògrafs van col·laborar en 'La Semana Gráfica'

VIENE DE PÀGINA 1

El rostre de la bellesa autòctona alimentarà durant uns quants anys un ideal estètic com a representació de la bellesa de dona valenciana. Un ideal, però, que mes enllà dels Pirineus havia quedat passat de moda, com es posa en relleu en un concurs internacional en què les formes arrodonides de la miss valenciana són derrotades pel nou model de dona més estilitzada, representat per la guanyadora hongaresa. Malgrat això, com publica la revista, el seu retorn en tren serà triomfant amb un primer homenatge a la Casa de València a Barcelona, que l'acull com la reina de la bellesa valenciana. És aquest nou ideal femení, com escriu José Huguet, representat per la figura femenina de línies art déco, allò que apareix en la revista. Al costat de la imatge més tradicional i d'inspiració postsorollista, ací representada pel folklorisme autòcton —tot i que aquesta iconografia també acabarà modelant-se d'acord amb la nova i geometrizant estètica—, en *La Semana Gráfica* es dibuixen les noves siluetes, des de la dona

sofisticada, a cavall de la moda i la imatge cinematogràfica, fins a la dona esportista i amant de l'aire lliure.

En aquesta construcció gràfica col·laboren la plana major dels il·lustradors de l'època, molts dels quals també seran els responsables de la publicitat o del disseny gràfic de les editorials d'aquells anys. Entre els noms més lligats al setmanari hi ha Antoni Vercher (1900-1934) i J. J. Barreira (1888-1957), juntament amb altres pintors, com ara Artur Ballester (1892-1981), Peris Brell (1866-1944), Salvador Tuset (1883-1951), etc. També hi deixaran l'empremta alguns dels creadors que renoven la il·lustració espanyola, com ara els madrilenys Salvador Bartolozzi (1882-1950) i Rafael de Penagos (1889-1954), o el tarragoní Robert Baldrich (1895-1954). Artistes que, a banda i banda, viuran més tard la ruptura dramàtica que significa la Guerra Civil. En aquest índex de col·laboradors no falta la figura de José Segrelles, que farà set portades per a la revista, entre altres, una de dedicada a la ciutat de Nova York

arran d'un viatge del pintor als Estats Units. L'altra columna gràfica de la revista la formen els fotògrafs, Luis Vidal Corella, José Cabrelles Sigüenza, José Lázaro Bayarri, Cabedo Torrens, etc., noms que continuaran durant la postguerra el treball gràfic encetat aquells anys.

Revistes com *La Semana*

La figura femenina de línies art déco apareix en la revista

La publicació no pot competir amb els diaris que tenen millors mitjans tècnics

Gràfica i d'altres de l'època reflecteixen aquesta sensibilitat representada pels nous llenguatges plàstics. Representació epidèrmica o trivial en molts casos, però que gràcies a la importància i la

difusió adquirides durant aquells anys per les publicacions periòdiques, la imatge publicitària, la tipografia, el llibre, etc., estenen a la vida quotidiana aquest marc vital de modernitat. El cinema i el cinematògraf també formaran part d'aquest aparador modern il·luminat per la imatge en moviment i, des de París, un col·laborador del setmanari anomenat Juan Piqueras informarà de les novetats internacionals. També, la revista serà receptiva de l'exotisme estètic que és moda arran del jazz i la música negra.

L'arribada de la dècada dels anys trenta significarà la desaparició de la revista. Com escriu José Huguet, igual que altres setmanaris, la publicació no pot competir amb els diaris que tenen millors mitjans tècnics i, a més, ofereixen grans tirades. Els diaris es nodreixen d'una informació gràfica abundant i variada i les publicacions setmanals estan condemnades a publicar un resum d'allò que el públic ja coneix. El 25 de juny de 1932 *La Semana Gráfica* publica l'últim número.

La Semana

XAVIER ALIAGA, València

A l'efervescent panorama literari valencià hi hauria de correspondre un correlat crític també vigorós. Tanmateix, els espais per a exercir la crítica literària es poden comptar amb els dits de la mà, per això és tan rellevant una publicació com ara *Caràcters*, revista literària publicada per la Universitat de València, que arriba al número 50 de la segona etapa, des del 1997 fins ara. Abans, però, entre el 1992 i el 1994, pioners com ara Vicent Alonso posaren els fonaments d'una publicació que és un referent més enllà del País Valencià pel rigor i perquè és el planter de comentaristes literaris.

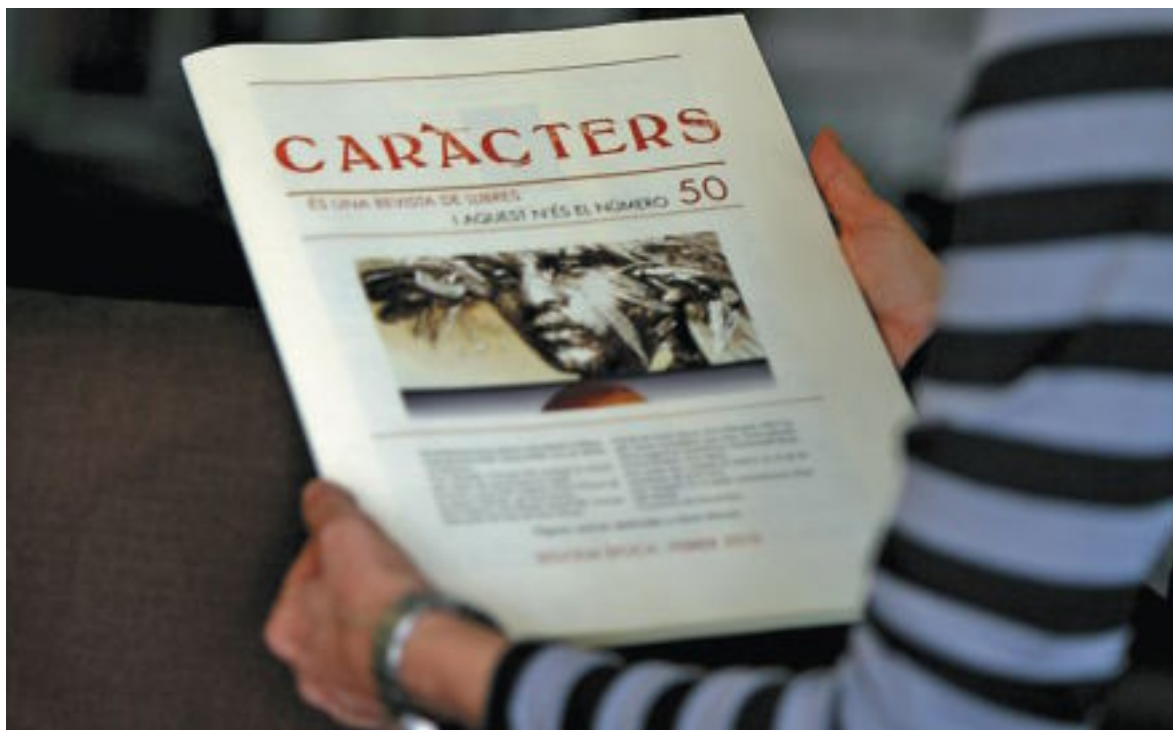
"Aquesta era la voluntat de Vicent Alonso, fer crítica literària catalana, de tot l'àmbit, i anar incorporant-hi gent nova, servir com a plataforma a la gent que començava a escriure", indica Juli Capilla, director actual. "La gent que hi col·labora s'ho pren molt seriosament, s'hi esforça, i el treball es

nota. La llàstima és que les plataformes per a exercir la crítica es tanquen o es redueixen i això és una limitació important. La revista no ha de ser un vaixell solitari en l'oceà, cal tenir competència, però sóc molt escèptic. *Caràcters* se sosté perquè està a la Universitat i també pel voluntarisme del consell de redacció. Cal més complicat".

Francesc Calafat, membre precisament del consell de *Caràcters*

El planter dels crítics

'Caràcters' compleix 50 números com a referent de la literatura

El número 50 de la revista *Caràcters*. / JESÚS CÍSCAR

i crític de *Quadern*, insisteix en la importància de "parlar de tota la literatura catalana, malgrat les limitacions, amb prou espai on oferir densitat literària i reflexió. I també és interessant poder donar a conèixer en cada número l'obra d'un escriptor significatiu de manera exhaustiva. En un diari això és més complicat". Calafat també ressalta el paper de *Caràcters* pel que fa a la formació d'un cos crític: "Hi ha molta gent

que ha eixit de la revista". "El problema de la literatura catalana és la manca d'espais intermedis de reflexió. Però, malgrat tot els problemes, hi ha gent que ha fet comentari de llibres amb una certa continuïtat, i això proporciona una acumulació d'experiències, de saber com s'ha de fer". Noms, entre d'altres, com els de Pere Calonge, Joan Manuel Matoses, Àlicia i Lourdes Toledo o Enric Sòria.

Alfred Mondria, un dels crítics de referència de *Posdata*, el suplement cultural de *Levante*, també es va iniciar a *Caràcters*. Per a ell, "una revista dedicada exclusivament a la crítica literària i, a més, de llarga durada, constitueix un fenomen insòlit. I l'etapa en què Vicent Alonso en fou l'impulsor i el director serví per a consolidar un bon equip de crítics al País Valencià", diu. I reivindica també "la dècada

en què Arantxa Bea coordinà el suplement de llibres *Posdata*", fites "en què millor es pot prendre el pols a la literatura catalana actual i la seua valoració crítica". Mondria considera "alarmant" la reducció d'àmbits de crítica literària i troba a faltar "valentia en alguns crítics" a l'hora d'opinar de llibres.

Ara, el contrapés a la manca d'espais és Internet, bressol d'una crítica espontània i benintencionada ben nombrosa, però llastada per l'amateurisme. No sempre, és clar. Joan Garí compatibilitza les ressenyes en el setmanari *El Temps* amb un bloc, *Ofici de lector*, en què comenta

"La llàstima és que les plataformes per a exercir la crítica es tanquen o es redueixen"

El contrapés a la manca d'espais és Internet, bressol d'una crítica espontània

llibres. "Internet és un instrument de comunicació molt interessant, instantani, global. Davant de les carències, la gent s'hi ha llançat d'una manera espontània, però molt efectiva, a parlar de llibres, perquè molts dels que es publiquen passaven despercebuts", raona Garí. "No faig un seguiment detallat dels blocs, però de segur que hi ha xerrameca al costat de coses solidíssimes".